

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA BANKU BGŻ STAN NA 31 GRUDNIA 2013

WARSZAWA 2013

www.bgz.pl

SPIS TREŚCI

A. WPROWADZENIE	3
B. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	3
B1. RYZYKO KREDYTOWE	3
B2. RYZYKO RYNKOWE	5
B3. RYZYKO KRAJU I KONTRAHENTA.....	9
B4. RYZYKO OPERACYJNE	11
C. FUNDUSZE WŁASNE	13
D. PRZESTRZEGANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH	15
D1. METODA OCENY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ	15
D2. REGULACYJNY WYMÓG KAPITAŁOWY I WSPÓŁCZYNNIK ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ	15
D3. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA	16
E. WEWNĘTRZNE WYMOGI KAPITAŁOWE – KAPITAŁ EKONOMICZNY	19
F. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH.....	21
G. RYZYKO RYNKOWE	24
H. RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA	26
I. RYZYKO OPERACYJNE	28
J. EKSPozyCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM	29
K. POLITYKA WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE	29

A. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 111 a. ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tekst jedn. - Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.) oraz zgodnie z uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego nr 385/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. z późniejszymi zmianami w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (Dz. Urz. KNF Nr 8, poz. 39, z późn. zm.), Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. (dalej Bank lub Bank BGŻ), zobowiązany jest ogłaszać w sposób ogólnie dostępny informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, które dotyczą adekwatności kapitałowej, z wyłączeniem informacji nieistotnych oraz informacji, których ujawnienie może mieć niekorzystny wpływ na pozycję Banku na rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów oraz informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną. Wszystkie wartości podane w raporcie przedstawione zostały na najwyższym krajowym poziomie konsolidacji grupy. Bank zobowiązany jest również do ujawniania informacji związanych z pozycjami sekurytyzacyjnymi, jednak wg stanu na 31 grudnia 2013 Bank takich pozycji nie posiadał.

Zgodnie z art. 111 a ust. 1 pkt 2) Prawa bankowego oraz § 14 Załącznika nr 1 uchwały Komisji Nadzoru Finansowego nr 385/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. Bank podaje do wiadomości publicznej także informacje dotyczące polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Bank BGŻ jest bankiem dominującym w grupie kapitałowej BGŻ S.A.. Grupa kapitałowa Banku wg stanu na koniec 2013 r. obejmowała Bank BGŻ oraz Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus sp. z o.o., który nie ma istotnego wpływu na sytuację finansową i pozycję kapitałową Banku BGŻ. Brak przeszkód natury prawnej w spłacie zobowiązań BFN Actus Sp. z o.o. wobec Banku BGŻ. Na dzień 31 grudnia 2013 r. Bank posiadał należność wymagalną od BFN Actus w kwocie 36,0 mln zł.

Wszystkie jednostki zależne zostały objęte konsolidacją na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tab. Jednostki zależne objęte pełną konsolidacją – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

nazwa spółki	kapitał podstawowy (tys. PLN)	udział w kapitale podstawowym (%)	przedmiot działalności
BFN Actus Sp. z o.o.	1 510	100%	zakup i sprzedaż nieruchomości
razem	1 510	100%	

Tab. Jednostki pomniejszające fundusze własne - stan na 31.12.2013 w tys. zł.

podmiot	kwota pomniejszenia (tys. PLN)	przedmiot działalności	typ pomniejszenia
BGŻ Leasing Sp z o.o.	35 052	działalność leasingowa	udziały
razem	35 052		

B. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

B1. RYZYKO KREDYTOWE

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym

Do podstawowych celów polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku BGŻ należy właściwa identyfikacja i pomiar ryzyka kredytowego, zapewniające bezpieczny przebieg procesu kredytowego, w tym odpowiednie zasady monitorowania oraz skuteczne zarządzanie strukturą i jakością portfela kredytowego Banku. Elementami polityki zarządzania ryzykiem kredytowym są w szczególności zasady dotyczące kształtowania warunków transakcji kredytowych, zarządzania ryzykiem portfelowym oraz dotyczące zabezpieczania transakcji kredytowych, a także apetyt na ryzyko kredytowe. Apetyt na ryzyko kredytowe odzwierciedla poziom ryzyka kredytowego, który Bank planuje i akceptuje w związku z realizowaną strategią biznesową. Apetyt na ryzyko kredytowe określany jest poprzez zestaw miar ryzyka (Key Risk Indicators) w podziale na: sektory gospodarki, produkty, linie biznesowe oraz grupy (segmenty) klientów. Szczegółowe miary i limity ryzyka, stanowiące rozszerzenie limitów określonych w Apetycie na ryzyko określone zostały w odrębnych dokumentach:

- 1) „Kluczowe limity ryzyka kredytowego i struktura kontroli w Banku BGŻ”,
- 2) „Limity koncentracji zaangażowań w Banku BGŻ”.

Zarówno polityka zarządzania ryzykiem kredytowym, apetyt na ryzyko kredytowe jak również narzędzia wykorzystywane do ich realizacji są zatwierdzane przez Zarząd Banku BGŻ.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem kredytowym

W celu zapewnienia efektywnej realizacji zadań z obszaru zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku BGŻ powołano Komitet Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku, w ramach którego działa m.in. Podkomitet ds. Polityki Kredytowej, Monitoringu i Kontroli oraz wyodrębnione zostały obszary zarządzania - Obszar Ryzyka Systemowego i Obszar Analiz i Decyzji Kredytowych, w ramach których funkcjonują komórki organizacyjne odpowiedzialne m.in. za:

- kalkulację kapitału wewnętrznego oraz utraty wartości aktywów finansowych,
- politykę, procedury, metodologię oraz monitoring portfela kredytowego,
- ocenę ryzyka kredytowego i monitorowanie transakcji obciążonych ryzykiem kredytowym,
- administrację kredytową i dokumentację kredytową,
- merytoryczne wsparcie dla pracowników jednostek sprzedażowych w odniesieniu do zagadnień z zakresu ryzyka kredytowego.

Wyspecjalizowane komórki organizacyjne odpowiadają za restrukturyzację i windykację należności kredytowych.

W strukturze organizacyjnej regionalnych jednostek organizacyjnych Banku wyodrębniony jest Pion Ryzyka, odpowiedzialny za stosowanie i realizację w regionach zasad oraz celów z zakresu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

W celu sprawnego zarządzania ryzykiem w Banku wdrożony został system informacji zarządczej dotyczącej jakości portfela kredytowego. W oparciu o dane z Hurtowi Danych i systemów transakcyjnych sporządzane są miesięczne, kwartalne i półroczne raporty na temat jakości portfela kredytowego biorąc pod uwagę:

- strukturę produktową, ze szczególnym uwzględnieniem ekspozycji finansujących nieruchomości,
- strukturę linii biznesowych,
- strukturę terminową,

- strukturę walutową,
- strukturę zabezpieczeń,
- strukturę branżową,
- jakość poszczególnych produktów / segmentów (w tym skala opóźnień, poziomy migracji pomiędzy klasami opóźnień, analiza vintage, wskaźniki PD i LGD,
- poziom odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych,
- poziom odpisów w straty Banku,
- wyniki procesów monitorowania i windykacji,
- odstępstwa od polityki,
- poziom wskaźnika LtV.

Ponadto Bank regularnie monitoruje limity koncentracji, kalkuluje wartość rezerw oraz wylicza wymóg kapitałowy.

Do podstawowych narzędzi wspomagających proces zarządzania ryzykiem kredytowym należą:

- limity kredytowe wyznaczające maksymalny poziom dopuszczalnego zaangażowania kredytowego dla poszczególnych szczebli decyzyjnych,
- metodyki badania sytuacji ekonomiczno-finansowej pojedynczych klientów,
- systemy ratingowe i scoringowe,
- system monitorowania ekspozycji Banku,
- aplikację do kalkulacji utraty wartości aktywów finansowych,
- wskaźnik RAROC (skorygowana o ryzyko rentowność kapitału),
- model Risk Based Pricing.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz strategii i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod ograniczania ryzyka

Zasady wyceny, ustanawiania i monitorowania zabezpieczeń kredytowych są określone w regulacjach wewnętrznych Banku BGŻ i mają na celu zapewnić:

- równorzędną pozycję Banku BGŻ w odniesieniu do innych podmiotów finansujących klienta,
- określanie wartości zabezpieczenia rzeczowego na podstawie jego wartości rynkowej, w tym wykorzystywanie wycen niezależnych rzeczoznawców majątkowych dla potrzeb ustalenia wartości nieruchomości stanowiących przedmiot zabezpieczenia hipotecznego,
- monitorowanie i aktualizację wartości zabezpieczenia w całym okresie kredytowania oraz zarządzanie adekwatnością zabezpieczenia hipotecznego poprzez wyznaczania wskaźnika LtV.

Szczegółowe regulacje wewnętrzne, w tym stosowane w Banku wzory umów w sprawie zabezpieczeń, zapewniają formalną poprawność ustanawianych zabezpieczeń, w tym możliwość realizacji procedur przymusowego dochodzenia należności Banku BGŻ.

B2. RYZYKO RYNKOWE

Ryzyko rynkowe obejmuje ryzyko walutowe, stopy procentowej, cenowe, zmienności i korelacji. Występowanie ryzyka rynkowego jest nieodłączną cechą księgi handlowej, gdzie stanowi główny cel

prowadzenia teŝe księgi, ale występuje również w księdze bankowej jako efekt oferowania klientom produktów w różnych walutach, z różnymi terminami zapadalności i rodzajami oprocentowania.

Ryzyko stóp procentowych to w głównej mierze ryzyko związane z niedopasowaniem pomiędzy terminami zmian oprocentowania aktywów i pasywów Banku, ale również ryzyko zmian kształtu krzywej dochodowości, wpływające bezpośrednio na wartość bieżących i przyszłych przepływów finansowych – wyceny do wartości godziwej i strumieni odsetkowych – i w konsekwencji na wartość godziwą kapitału netto Banku; oraz ryzyko bazy, wynikające ze stosowania nierynkowych stawek referencyjnych do ustalania oprocentowania wybranych produktów.

Ryzyko cenowe, związane jest z możliwością poniesienia przez Bank strat w wyniku zmiany rynkowej ceny instrumentów, które są notowane na zorganizowanym rynku finansowym, w szczególności dotyczy to kapitałowych i dłużnych papierów wartościowych. Na rynkową wartość takich papierów wartościowych wpływ ma nie tylko poziom rynkowych stóp procentowych, ale także sposób organizacji rynku, jego płynność i ocena ryzyka specyficznego (kredytowego) związanego z emitentem.

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych wyrażonych w walutach obcych lub do nich indeksowanych, następujące w wyniku zmiany rynkowych kursów wymiany walutowej.

Ryzyko zmienności i korelacji wyraża się poprzez niestabilność rynku finansowego, którego zmienność podlega okresowym fluktuacjom w wyniku czynników wewnętrznych, jak popyt i podaż na określone typy instrumentów czy ryzyka, jak również zewnętrznych, związanych z sytuacją polityczno-ekonomiczną i uregulowaniami prawnymi. Ryzyko zmienności, rozumianej jako punktu odniesienia transakcji opcyjnych, jest wyeliminowane w Banku BGŻ poprzez strategię zawierania tych transakcji wyłącznie na zasadzie *back-to-back*. Ryzyko korelacji odnosi się do nietrwałości kierunku i siły powiązań między poszczególnymi czynnikami ryzyka, w szczególności prowadzącej do nieefektywności zabezpieczeń i zmiany profilu ryzyka.

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem

Bank BGŻ, będąc bankiem uniwersalnym, zawiera transakcje z klientami detalicznymi, podmiotami gospodarczymi, jednostkami publicznymi i budżetowymi, instytucjami finansowymi niebankowymi i z innymi bankami. Oprócz produktów typowo bankowych (kredyty i depozyty), oferuje również usługi pośrednictwa w zawieraniu transakcji rynku międzybankowego oraz, w ograniczonym zakresie, prowadzi portfel pozycji o charakterze inwestycyjnym i spekulacyjnym.

W celu właściwego odzwierciedlenia specyfiki transakcji, tj. intencji ich zawarcia, dominujących ryzyk i metody ewidencji księgowej, Bank BGŻ przyporządkowuje wszystkie pozycje bilansowe i transakcje pozabilansowe do księgi bankowej lub księgi handlowej. Precyzyjne kryteria tego podziału określają wprowadzone w życie uchwałami Zarządu Banku dokumenty („polityki”), regulujące cel prowadzenia danej księgi, dopuszczalną wielkość, profil i typy podejmowanego ryzyka, metody ich pomiaru i limitowania oraz uprawnienia i umiejscowienie poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku w procesie generowania, mierzenia, limitowania i raportowania ryzyka. Dokumenty te są zgodne z rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) i standardami Komitetu Bazylejskiego ds. Nadzoru Bankowego. Dodatkowo Bank wyznacza apetyty na ryzyko akceptowane przez Radę Nadzorczą, stanowiące maksymalny tolerowany poziom ryzyka, związany z realizowaniem określonej działalności na rynkach finansowych. Mają one charakter globalny i kierunkowy .

W skład księgi bankowej Banku wchodzi dwa portfele: ALM i Money Market. Pozycje ALM obejmują produkty depozytowo-kredytowe replikowane z wykorzystaniem systemu Transferowej Ceny Funduszy, pozycje bezodsetkowe (kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne i prawne, podatki i rezerwy, bieżący wynik), portfel inwestycyjny utrzymywany w celu bezpiecznego lokowania kapitału, emisje własnych obligacji, długoterminowe pożyczki i instrumenty pochodne (wykorzystywane do zarządzania strukturalnym ryzykiem stopy procentowej). Portfel Money Market jest związany z zarządzaniem bieżącą płynnością banku (rachunek bieżący w NBP, depozyty międzybankowe, płynne papiery dłużne, IRS/CIRS/OIS i FX swap). Polityką Banku BGŻ w zakresie księgi bankowej jest osiąganie dodatkowych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego, poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka i w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Księga handlowa ma z kolei charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów rynków finansowych klientom korporacyjnym (bezpośrednio) i detalicznym (poprzez produkty strukturyzowane). Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank może generować przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych, stóp procentowych, cen papierów dłużnych itp.), przy zachowaniu ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Do księgi handlowej zaliczana jest również łączna bilansowa i pozabilansowa pozycja walutowa Banku. Zgodnie z przyjętą polityką ryzyka, Bank BGŻ nie angażuje się w działalność handlową ryzykiem kredytowym (np. CDS, ABS, korporacyjne obligacje oceniane poniżej ratingu Polski i/lub z wbudowanymi opcjami i/lub niestandardowym indeksem oprocentowania); nie prowadzi również portfela pozycji w instrumentach opcyjnych.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza zatwierdza poziom apetytu na ryzyko finansowe, Zarząd Banku, uwzględniając długoterminową strategię Banku oraz plan finansowy, określa akceptowalny oraz zgodny z apetytem na ryzyko profil ryzyka poprzez dystrybucję dostępnego kapitału na poszczególne linie biznesowe, który dalej, w postaci limitów ryzyka, jest przypisywany do ksiąg przez Komitet Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku (KZRiBB), działający z upoważnienia Zarządu.

Za operacyjnie, bieżące zarządzanie pozycjami księgi handlowej odpowiada Departament Rynków Finansowych, zarządzający również portfelem Money Market (księga bankowa). Pozostałe pozycje księgi bankowej (portfel ALM) są przypisane do Biura Zarządzania Aktywami i Pasywami. Za pomiar i raportowanie ekspozycji na ryzyko oraz przekroczeń limitów, niezależną wycenę i kalkulację wyniku zarządczego, ewidencję księgową i rozliczanie transakcji odpowiadają odrębne komórki organizacyjne, podległe członkom Zarządu Banku nadzorującym Obszary Finansów, Ryzyka Systemowego, Rynków Finansowych, IT oraz Operacji. System akceptacji przekroczeń limitów ma charakter hierarchiczny – zależnie od rodzaju limitu (jego „ważności”) i typu przekroczenia (techniczne, nieznaczne, znaczne) jest on umiejscowiony na poziomie od dyrektora jednostki monitorującej poziom ryzyka, po członka Zarządu nadzorującego Obszar Ryzyka Systemowego, finalna akceptacja należy do kompetencji KZRiBB.

Zakres i rodzaj systemów pomiaru i raportowania ryzyka

Głównymi miarami ryzyka, które Bank wykorzystuje do zarządzania ekspozycją księgi bankowej są luki stopy procentowej: przeszacowania (ang. repricing gap) i wrażliwości (ang. delta gap), wskazujące na wielkość i

rozkład w czasie niedopasowań odpowiednio: terminów zmiany oprocentowania i wrażliwości aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych na zmiany stóp procentowych. W oparciu o te informacje, Bank analizuje i limituje: wrażliwość wyniku odsetkowego Banku na przesunięcie krzywych stóp procentowych (ang. *Interest at Risk*) oraz wrażliwość wartości bieżącej kapitału netto Banku na zmianę rynkowych stóp procentowych (ang. *Equity at Risk*). Ograniczeniom podlegają również takie parametry, jak typy dopuszczonych instrumentów, waluty, maksymalne zapadalności i dopuszczalne minimalne ratingi papierów dłużnych dla wyodrębnionych części księgi bankowej.

Monitoringowi podlega również kwota wartości zagrożonej (Value at Risk) dla portfela Money Market, uzupełniona o testy warunków skrajnych (ang. Stress Tests), obejmujące zdarzenia wykraczające poza statystycznie przewidywaną zmienność rynku. Dla księgi bankowej prowadzone są również analizy scenariuszowe, mające na celu określenie poziomu ryzyka związanego z ryzykiem bazowym w księdze bankowej.

System cen transferowych, stanowiący źródło informacji o profilu ryzyka generowanego przez podstawową działalność Banku BGŻ, oparty jest o mechanizm replikacji działający w trybie dziennym na poziomie pojedynczej transakcji. W przypadku produktów opartych o stawki rynkowe (np. WIBOR, LIBOR) lub o stałym oprocentowaniu, profil ten jest odzwierciedlany wprost na podstawie ww. rodzaju stawki lub terminu zapadalności. W przypadku produktów o nieustalonym profilu zapadalności / wymagalności (rachunki bieżące, kredyty w rachunku bieżącym) lub takich, których oprocentowanie zmienia się arbitralnie (np. decyzją Zarządu Banku) lub nie jest bezpośrednio powiązane ze stawkami rynkowymi (np. jest oparte o średnią stawkę rynkową lub stopę redyskonta weksli NBP), jak również w przypadku kredytów wymagalnych; Bank BGŻ stosuje portfele replikujące, które w najbardziej wierny sposób starają się odzwierciedlić profil ryzyka stopy procentowej, przez wyodrębnienie tzw. części fluktuującej, której przypisany jest najczęściej termin O/N i części osadowej: ta zależnie od produktu, może przyjmować różne terminy zapadalności, np. dla rachunków bieżących jest to 12 rocznych depozytów, zapadających i odnawiających się w kolejnych miesiącach. Pozostałym produktom przypisuje się najczęściej stawki miesięczne, co odzwierciedla ich korelację ze zmianami stawek NBP przez Radę Polityki Pieniężnej, lub zgodnie z faktycznym rozkładem harmonogramów odsetkowych transakcji.

Poziom ryzyka w księdze handlowej oraz w portfelu Money Market jest określany za pomocą wartości zagrożonej (ang. *Value at Risk*, VaR, stosowana jest metoda parametryczna z ważeniem wykładniczym i korektą o kurtozę, poziom ufności 99%, 1-dniowy okres utrzymania przypadku księgi handlowej i 1-miesięczny dla portfela Money Market), limitowanej wg stanu na koniec dnia i osobno w ciągu dnia. Dodatkowymi rodzajami limitów ryzyka rynkowego są limity wrażliwości (delta/BPV), limity otwartych pozycji, limity typu *stop-loss* oraz limity strat w ramach testów warunków skrajnych, opartych zarówno na scenariuszach teoretycznych jak i historycznych. Ograniczeniu podlegają również terminy zapadalności zawieranych transakcji, rodzaj dopuszczonych instrumentów finansowych oraz walut, na których mogą być prowadzone operacje rynku finansowego.

Bieżące raporty dot. ryzyka rynkowego w księdze handlowej i bankowej są przygotowywane w każdym dniu roboczym i dystrybuowane do osób bezpośrednio zarządzających tym ryzykiem, ich przełożonych oraz członków Zarządu Banku BGŻ. Okresowe raporty miesięczne, kwartalne i roczne (dla Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku, Zarządu Banku i Rady Nadzorczej) prezentują analizę i wyjaśnienie przyczyn zaobserwowanych w tych okresach trendów w rozbiciu na poszczególne typy ryzyka i księgi / portfele oraz

ewentualne sugestie dotyczące kroków, jakie Bank powinien podjąć w celu ograniczenia lub zmiany profilu ryzyka.

B3. RYZYKO KRAJU I KONTRAHENTA

Ryzyko kredytowe kontrahenta i ryzyko kraju rozumiane są jako ryzyko poniesienia przez Bank straty w wyniku niespłacenia lub zwiększenia się prawdopodobieństwa niespłacenia przez kontrahenta części lub całości zobowiązań, w wyniku pogorszenia się jego sytuacji finansowej, niekorzystnej zmiany czynników rynkowych lub makroekonomicznych wpływających na wielkość jego zobowiązań wobec Banku czy ograniczeń związanych z pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej lub zmian w otoczeniu prawnym i politycznym kraju pochodzenia kontrahenta.

Ryzyko kontrahenta tu omawiane dotyczy transakcji rynku finansowego: lokat, kupna i sprzedaży papierów wartościowych, natychmiastowych transakcji walutowych i instrumentów pochodnych.

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem

Polityką Banku w zakresie ryzyka kraju i kontrahenta jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia sytuacji, w której Bank ponosi znaczące straty z tytułu niespłacenia przez kontrahenta całości lub części zobowiązań, w wyniku wysokiej koncentracji zaangażowań wobec pojedynczego lub grupy powiązanych kontrahentów.

W zakresie kontrahentów finansowych, polityką Banku jest koncentrowanie się na współpracy z instytucjami posiadających ratingi ryzyka kredytowego na poziomie przynajmniej inwestycyjnym oraz dywersyfikacja łącznego zaangażowania pod względem klientów i krajów. W przypadku kontrahentów niefinansowych, Bank BGŻ wspiera wyłącznie potrzeby klientów związane z zabezpieczaniem ich ryzyka rynkowego wynikającego z ich działalności podstawowej, stąd przyznanie limitu poprzedzone jest dogłębną i rzetelną analizą profilu ryzyka kredytowego i rynkowego klienta.

Ryzyko kraju i kontrahenta jest kontrolowane poprzez system limitów zaangażowania, obowiązujących dla wszystkich ekspozycji Banku wobec jego partnerów – każda transakcja obciąża limit kontrahenta oraz w przypadku, gdy kontrahent nie jest rezydentem, kraj jego pochodzenia.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Proces oceny ryzyka kredytowego kontrahenta jest oddzielony od czynności operacyjnych, w szczególności od zawierania transakcji – projektowanie struktury i wielkości poszczególnych limitów zaangażowania wobec instytucji finansowych (banków, ubezpieczycieli, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych) oraz krajów, jak również okresowy monitoring i weryfikacja już ustanowionych limitów, należy do obowiązków jednostki organizacyjnej podległej członkowi Zarządu nadzorującemu Obszar Ryzyka Systemowego, przy czym ostateczna akceptacja limitów leży w gestii Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku. Wielkość limitu jest ustalana w oparciu o indywidualne metodologie opracowane dla homogenicznych grup kontrahentów, które uwzględniają sytuację finansową kontrahenta (dynamikę i strukturę wyników, płynność), wielkość kapitału dostępnego na pokrycie ryzyka, zewnętrzne oceny zdolności kredytowej (rating), strukturę właścicielską i – jeżeli jest dostępna – ocenę dotychczasowej współpracy. W przypadku krajów, dodatkowymi specyficznymi elementami jest ocena sytuacji i stabilności ekonomiczno-politycznej.

W tym procesie Bank BGŻ stosuje się do wytycznych i uwzględnia profil ryzyka akceptowany przez akcjonariusza większościowego.

W przypadku klientów niefinansowych, proces ustanowienia limitu jest częścią standardowego procesu kredytowego, tj. bazuje na ocenie sytuacji finansowej klienta, rozpoznaniu specyfiki prowadzonej przez niego działalności (np. kwoty, waluty i częstotliwość przepływów, stopień uprawdopodobnienia realizacji płatności, transakcje zabezpieczające zawarte z innymi bankami) i dopasowaniu do niej instrumentów rynku finansowego, które pozwolą na zabezpieczenie zidentyfikowanych ryzyk i stabilizację wyniku finansowego. Bank BGŻ wyklucza możliwość spekulacji przez klienta, nawet jeżeli współpraca odbywa się w formie wniesienia zabezpieczenia w postaci depozytu lub kaucji. Ostateczne zwymiarowanie wysokości i innych parametrów limitu (rodzaju dopuszczonych transakcji, dostępnych walut i maksymalnych terminów zapadalności), określenie warunków niezbędnych do jego uruchomienia i katalogu zabezpieczeń odbywa się w formie decyzji Komitetu Kredytowego I-go lub II-go stopnia w Centrali Banku BGŻ lub Komitetów Kredytowych w Regionach Banku.

Zakres i rodzaj systemów pomiaru i raportowania ryzyka

Podstawowymi narzędziami ograniczania ryzyka kontrahenta są limity: przedrozliczeniowy i rozliczeniowy. Limit przedrozliczeniowy służy kontrolowaniu wielkości ekspozycji kredytowej w trakcie trwania transakcji: w Banku BGŻ obciążany jest on kwotą wyceny transakcji do wartości godziwej, powiększonej o spodziewaną, statystycznie uzasadnioną niekorzystną zmianę tej wyceny w terminie do daty rozliczenia. Limit rozliczeniowy z kolei służy ograniczeniu koncentracji rozliczeń z kontrahentami w ciągu jednego dnia roboczego (bieżącego jak również w przyszłości) i obciążany jest kwotą oczekiwanych płatności wynikających z zawartych transakcji, z uwzględnieniem specyficznego dla danej transakcji sposobu rozliczenia.

W przypadku instytucji finansowych Bank BGŻ określa katalog dostępnych transakcji, w tym dodatkowy limit na transakcje bezpośrednio angażujące środki finansowe Banku (np. lokaty międzybankowe, zakup papierów dłużnych emitowanych przez kontrahenta), a w przypadku klientów niefinansowych również akceptowalne waluty, maksymalne terminy zapadalności transakcji, możliwość przesuwania terminu rozliczenia z zastosowaniem cen historycznych, maksymalną otwartą wartość pozycji walutowej. Limity przyznaje się w złotych na okres maksymalnie 12 miesięcy, przy czym w trakcie ich trwania sytuacja kontrahenta podlega okresowemu monitoringowi.

Poziom wykorzystania dostępnych limitów i podgląd pozostałych ograniczeń dostępne są na bieżąco dla osób upoważnionych do zawierania transakcji z klientami (finansowymi i niefinansowymi) Banku BGŻ w systemie transakcyjnym. Niezależna weryfikacja poziomu wykorzystania limitów i przestrzegania ograniczeń niepieniężnych (dopuszczalne instrumenty, waluty, terminy zapadalności itd.) prowadzona jest przez niezależną od dealerów jednostkę podległą członkowi Zarządu nadzorującemu Obszar Ryzyka Systemowego, która raportuje w trybie dziennym o wielkości i strukturze ekspozycji w różnych przekrojach analitycznych dla osób przeprowadzających transakcje, ich przełożonych i członków Zarządu Banku BGŻ oraz występuje o wyjaśnienie i akceptację – zgodnie z obowiązującą hierarchią kompetencji – ewentualnych przekroczeń limitów. W przypadku kontrahentów niefinansowych przesyła również informację o szczegółach ekspozycji do doradców klienta na poziomie oddziałów, regionów i centrów korporacyjnych, w celu umożliwienia uzgodnienia z klientem strategii działania w przypadku zbliżania się wielkości ekspozycji

do poziomu limitu lub w celu wezwania klienta do wniesienia / uzupełnienia zabezpieczenia, w sytuacji, kiedy limit został przekroczony lub wygaś.

Miesięczne raporty podsumowujące aktywność Banku oraz wielkość i strukturę ekspozycji przygotowywane są na potrzeby posiedzeń Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku; kwartalne dla Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

B4. RYZYKO OPERACYJNE

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym w oparciu o przyjętą strategię i politykę.

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowanych przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Do ryzyka operacyjnego włączone jest ryzyko prawne oraz ryzyko braku zgodności, które częściowo obejmuje ryzyko prawne. Ryzyko braku zgodności to ryzyko wystąpienia sankcji prawnych, strat finansowych lub utraty reputacji Banku, w rezultacie braku zgodności prowadzonej działalności Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Banku, w tym standardami dobrych praktyk. Ryzyko braku zgodności jest generowane także przez brak spójności regulacji wewnętrznych Banku oraz regulacji wewnątrz grupy kapitałowej, wadliwie konstruowane umowy oraz zmianę przepisów prawnych lub zmianę ich interpretacji. Do ryzyka operacyjnego nie jest zaliczane ryzyko strategiczne.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie najwyższej jakości usług świadczonych przez Bank, ich bezpieczeństwa oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i standardami, przy jednoczesnym ograniczeniu strat i kosztów związanych z tym ryzykiem. Bank przypisuje duże znaczenie kulturze organizacyjnej w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. Kluczowa jest świadomość pracowników istnienia tego ryzyka oraz współodpowiedzialność za jego ograniczanie. Powszechny charakter występowania ryzyka operacyjnego oznacza, że każdy pracownik Banku oraz każda jednostka organizacyjna Banku są odpowiedzialni za identyfikację ryzyka operacyjnego występującego w obszarze ich kompetencji i podejmowanie działań mających na celu ograniczanie poziomu tego ryzyka.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym ma charakter zintegrowany, tzn. wszystkie czynności i funkcje związane z zarządzaniem tym ryzykiem połączone są w spójną, przejrzystą, kompletną i efektywnie działającą całość. W celu uniknięcia potencjalnego konfliktu interesów i zapewnienia obiektywizmu, funkcja oceny ryzyka operacyjnego w Banku jest oddzielona od funkcji podejmowania decyzji biznesowych. Funkcja kontrolna systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym jest autonomiczna i zlokalizowana została w Obszarze Ryzyka Systemowego.

Na proces zarządzania ryzykiem operacyjnym składają się podstawowe etapy:

- a. identyfikacja ryzyka,
- b. zdefiniowanie przyczyn (źródeł) ryzyka,
- c. ocena wielkości ryzyka i określenie jego akceptowalnego poziomu,
- d. analiza możliwych rozwiązań ograniczających zidentyfikowane ryzyko,
- e. podjęcie decyzji o ograniczeniu ryzyka,
- f. podjęcie niezbędnych działań,

- g. kontrola i ocena skuteczności zastosowanych mechanizmów redukcji ryzyka (sprężenie zwrotne).

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym prowadzone jest w sposób zintegrowany, w ramach wydzielonej organizacyjnie i funkcjonalnie struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, do której należą:

- a. Podkomitet ds. Ryzyka Operacyjnego, Zgodności i Przeciwdziałania Nadużyciom działający w ramach Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku – odpowiedzialny za nadzór, koordynację procesów i alokację zadań i zasobów w ramach systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- b. wydzielona organizacyjnie jednostka w Centrali Banku – odpowiedzialna za tworzenie, koordynację oraz kontrolę podstawowych procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, a także opracowywanie i wdrażanie narzędzi, procedur oraz zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- c. stanowiska zarządzania ryzykiem w regionach – odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem operacyjnym na poziomie Regionów.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym jest ściśle powiązane z zarządzaniem innymi rodzajami ryzyka, jako że istotna część strat związanych z ryzykiem operacyjnym występuje na styku ryzyka operacyjnego i ryzyka kredytowego, ryzyka finansowego oraz innych rodzajów ryzyka bankowego.

Działania bezpośrednio związane z ograniczaniem ryzyka operacyjnego podejmowane są przez jednostki odpowiedzialne za poszczególne obszary narażone na ryzyko operacyjne (pierwsza linia obrony).

Zakres i rodzaj systemów pomiaru ryzyka i raportowania

Jednym z etapów procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym jest podejmowanie działań ograniczających ryzyko. Działania te polegają na przeciwdziałaniu zagrożeniu lub ograniczaniu skutków zdarzenia bądź na podejmowaniu działań systemowych mających na celu usunięcie przyczyn powstawania zdarzeń. Systemowe działania polegają np. na usuwaniu luk w regulacjach wewnętrznych i procedurach, opracowaniu nowych lub zmianie istniejących narzędzi, na wprowadzeniu zmian w organizacji pracy, na poprawie mechanizmów kontrolnych oraz na wprowadzeniu zmian w systemach informatycznych. Podjęcie wymienionych działań poprzedzane jest analizą kosztów proponowanego rozwiązania oraz ewentualnych strat, które mogą powstać przy braku wdrożenia proponowanego rozwiązania.

Bank wykorzystuje do monitorowania ryzyka operacyjnego i do jego oceny m.in. metodę self-assessment, Kluczowe Wskaźniki Ryzyka Operacyjnego (ang. *Key Risk Indicators*) oraz dane o identyfikowanych zdarzeniach i zagrożeniach z zakresu ryzyka operacyjnego, a także stratach powodowanych przez to ryzyko. Bank decyduje o tolerancji na ryzyko (apetyt na ryzyko operacyjne) i podejmuje odpowiednie działania po przekroczeniu akceptowanego poziomu ryzyka.

Kierownictwo Banku jest systematycznie informowane o poziomie ryzyka operacyjnego i o działaniach podejmowanych w związku ze zidentyfikowanymi zdarzeniami i zagrożeniami z zakresu ryzyka operacyjnego.

W ramach transferu ryzyka Bank stosuje ubezpieczenia.

C. FUNDUSZE WŁASNE

Fundusze własne wzrosły w 2013 roku o 368 206 tys. PLN, co było wypadkową następujących głównych czynników:

- a. zaliczenia do funduszy uzupełniających zobowiązania podporządkowanego w kwocie 90 000 tys. CHF (304 344 tys. PLN według stanu na 31.12.2013 r.) wobec akcjonariusza strategicznego, za zgodą KNF udzieloną w sierpniu 2013 r.;
- b. zatrzymania zysku Banku za 2012 r. w kwocie 134 343 tys. PLN, odniesionego na kapitał zapasowy;
- c. wyższej o 43 076 tys. PLN kwoty zysku w trakcie zatwierdzania, który stanowi zysk netto za I półrocze danego roku po przeglądzie półrocznego sprawozdania finansowego przez audytora;
- wzrost niezrealizowanych strat / spadek niezrealizowanych zysków na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży i uwzględnianych odpowiednio w funduszach podstawowych / uzupełniających Banku – łącznie o 115 651 tys. PLN; mechanizm tego spadku został opisany w akapicie poświęconym całkowitym dochodom Banku.

Spadek wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego o 44 487 tys. PLN r/r korespondował z zahamowaniem akcji kredytowej. Wzrost wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego odzwierciedlał wzrost wyniku stanowiącego podstawę do wyliczenia tego wymogu zgodnie z metodą BIA używanej przez Bank (wymóg obliczany jest jako 15% średniego wyniku za poprzednie 3 lata).

Tab. Fundusze własne i kapitał krótkoterminowy - stan na 31.12.2013 w tys. zł.

	rodzaj funduszy	tys. PLN
	fundusze podstawowe	3 340 115
	kapitał akcyjny	51 137
	kapitał zapasowy	3 085 059
	kapitał rezerwowy	25 000
	niepodzielony zysk z lat ubiegłych	6 387
	fundusz ogólnego ryzyka	90 000
	zysk w trakcie zatwierdzania w kwocie zweryfikowanej przez biegłego rewidenta	82 532
	pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-196 550
	wartości niematerialne	-158 589
	niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-
	niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-20 435
	zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	-17 526
	fundusze uzupełniające	404 305
	niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	98 858
	niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	1 103
	zobowiązania podporządkowane	304 344
	pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające	-17 526
	zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	-17 526
	kapitał krótkoterminowy	14 774
	razem fundusze własne	3 545 118

Kapitał akcyjny Banku wg stanu na 31 grudnia 2013 r. wynosi 51 137 tys. zł. Wartość nominalna dla każdej akcji wynosi 1,00 zł., z czego:

- 45 942 004 należy do Rabobanku International Holding B.V.,
- 4.303.695 należy do Cooperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A.,
- 891 065 należy do pozostałych akcjonariuszy.

Na 31.12.2013 r. i 31.12.2012 r. spośród członków Zarządu, Rady Nadzorczej nikt nie posiadał bezpośrednio akcji Banku.

Kapitał zapasowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł. Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych Banku lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

Pozostałe kapitały rezerwowe to fundusz na niezidentyfikowane ryzyko z całości lub części środków rezerwy na ryzyko ogólne. Fundusz może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie strat bilansowych Banku. Do pozostałych kapitałów rezerwowych zalicza się kapitał, który powstaje w wyniku aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego utworzony został zgodnie z Prawem bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 r. z zysku po opodatkowaniu. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie Walnego Zgromadzenia Banku.

W skład **kapitału krótkoterminowego** wchodzi zysk rynkowy, o którym mowa w § 5 ust. 1 Uchwały Nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. z późniejszymi zmianami obliczony narastająco do dnia sprawozdawczego, pomniejszony o znane obciążenia, w tym dywidendy, w zakresie, w jakim nie został zaliczony do funduszy własnych lub podzielony w inny sposób.

D. PRZESTRZEGANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

D1. METODA OCENY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

W 2013 r. Bank BGŻ wyliczał regulacyjny wymóg kapitałowy zgodnie z Uchwałą Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (Dz. Urz. KNF Nr 2, poz. 11, z późn. zm.). W zakresie ryzyka kredytowego Bank wykorzystywał metodę standardową, w zakresie ryzyka operacyjnego - metodę wskaźnika bazowego (BIA), a dla ryzyka rynkowego - metody standardowe. W ramach procesu wyliczania regulacyjnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank BGŻ wykorzystywał oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez FitchRatings oraz Moody's Investors Services. Bank BGŻ nie stosował do tego celu ocen wiarygodności kredytowej wystawianych przez Standard & Poor's oraz przez agencje kredytów eksportowych. Oceny wiarygodności kredytowej wykorzystywane były w ramach wyliczania regulacyjnego wymogu z tytułu ryzyka kredytowego dla ekspozycji wobec rządów i banków centralnych, ekspozycji wobec instytucji oraz ekspozycji wobec przedsiębiorstw. W celu ograniczenia regulacyjnego wymogu kapitałowego, Bank BGŻ stosował techniki redukcji ryzyka kredytowego, w tym ochronę kredytową rzeczywistą, w której zmniejszenie ryzyka kredytowego z tytułu ekspozycji Banku wynika z prawa Banku do upłynnienia, dokonania transferu lub przejęcia, bądź zatrzymania określonych aktywów lub kwot w przypadku, gdy kontrahent nie wywiązuje się z zobowiązania, oraz ochronę nierzeczywistą, w której zmniejszenie ryzyka kredytowego banku z tytułu ekspozycji wynika z zobowiązania strony trzeciej do zapłacenia określonej kwoty w przypadku niewykonania zobowiązania przez dłużnika lub wystąpienia innych określonych zdarzeń kredytowych. W przypadku wykorzystanych technik redukcji ryzyka kredytowego 53% ochrony kredytowej w ramach uznanych zabezpieczeń dostarczane jest przez jedną instytucję kredytową.

D2. REGULACYJNY WYMÓG KAPITAŁOWY I WSPÓŁCZYNNIK ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

Regulacyjny wymóg kapitałowy

W poniższych tabelach zaprezentowano regulacyjne wymogi kapitałowe w podziale na rodzaje ryzyk oraz podział wymogów kapitałowych dla ryzyka kredytowego wg kategorii ekspozycji.

Tab. Regulacyjne wymogi kapitałowe w ujęciu skonsolidowanym – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

	tys. zł.
ryzyko kredytowe, kredytowe kontrahenta, rozmycia i dostaw	1 942 844
ryzyko rynkowe w tym:	7 604
ryzyko walutowe	-
ryzyko cen towarów	-
ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	-
ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	-
ryzyko ogólne stóp procentowych	7 604
przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań oraz limitu dużych zaangażowań	-
przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	-
ryzyko operacyjne (metoda w skąźnika bazowego)	187 120
razem	2 137 569

Tab. Wymogi kapitałowe dla ryzyka kredytowego – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

kategoria	tys. zł.
rządy i banki centralne	-
samorządy terytorialne i w ładze lokalne	4 100
organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	4 016
banki w ielostronnego rozwoju	-
organizacje międzynarodowe	-
instytucje - banki	24 169
przedsiębiorstwa	312 019
detaliczne	318 435
zabezpieczenie na nieruchomościach	1 165 018
przetworzone	52 980
ekspozycje należące do nadzorczych kategorii w wysokiego ryzyka	3 235
obligacje zabezpieczone	-
ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	-
z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-
pozostałe	58 873
razem	1 942 844

Współczynnik adekwatności kapitałowej

Współczynnik wypłacalności wzrósł z 11,79% na koniec 2012 r. do 13,27% na koniec 2013 r.

D3. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA

Polityka i procedury saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych

Bank BGŻ nie stosuje saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych w toku normalnej działalności operacyjnej i w związku z tym nie uwzględnia potencjalnych korzyści z tego tytułu w kalkulacji regulacyjnego wymogu kapitałowego.

Uwzględniając jednak fakt, że umowy ramowe podpisane z niektórymi klientami (patrz: „H. Ryzyko kredytowe kontrahenta”) dają możliwość kompensacji zobowiązań w przypadku przedterminowego zamknięcia i rozliczenia transakcji (ang. *early termination*) w wyniku złamania przez klienta postanowień umowy lub znacznego pogorszenia się jego sytuacji finansowej, Bank BGŻ uwzględnia efekt kompensacji przy szacowaniu wielkości ekspozycji dla celów zarządzania ryzykiem kontrahenta, kalkulacji kapitału ekonomicznego oraz dokonywania korekty wyceny do wartości godziwej.

Polityka i procedury wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami

Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym oraz inne, szczegółowe regulacje wewnętrzne Banku BGŻ określają wymogi w zakresie zasad oceny podmiotów ustanawiających zabezpieczenia osobiste oraz w zakresie zasad wyceny aktywów, które Bank BGŻ akceptuje jako przedmiot zabezpieczeń rzeczowych.

Akceptacja zabezpieczenia o charakterze osobistym jest poprzedzona oceną wiarygodności i analizą sytuacji ekonomiczno-finansowej wystawcy zabezpieczenia. W przypadku zabezpieczeń rzeczowych, w szczególności zastawu rejestrowego i przewłaszczenia, Bank BGŻ wymaga określenia aktualnej wartości rynkowej przedmiotu zabezpieczenia.

W odniesieniu do zabezpieczeń hipotecznych, Bank BGŻ ustala wartość nieruchomości na podstawie wycen sporządzanych przez profesjonalnych rzeczoznawców majątkowych, z zastrzeżeniem wyselekcjonowanych typów nieruchomości (grunty orne), w przypadku których Bank BGŻ akceptuje wyceny wewnętrzne oparte na danych statystycznych i cenach transakcyjnych.

Aktualizacja wartości zabezpieczenia jest elementem monitorowania ryzyka kredytowego klienta i zawarty z nim transakcji.

Rodzaje zabezpieczeń kredytowych, gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych

Zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, w celu zabezpieczenia swoich wierzytelności, bank może żądać zabezpieczenia przewidzianego w Kodeksie cywilnym i prawie wekslowym oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym. Uwzględniając powyższe, Bank BGŻ akceptuje zabezpieczenia osobiste, gdzie dłużnik z tytułu zabezpieczenia odpowiada za zobowiązania kredytowe całym swoim majątkiem i zabezpieczenia rzeczowe, w przypadku których dłużnik z tytułu zabezpieczenia odpowiada tylko ze składników majątku, które zostały objęte umowami w sprawie zabezpieczeń. Z katalogu zabezpieczeń osobistych Bank BGŻ najczęściej stosuje poręczenie wg prawa cywilnego. Z katalogu zabezpieczeń rzeczowych Bank BGŻ najczęściej stosuje, zastaw rejestrowy oraz hipotekę, a także przewłaszczenie na zabezpieczenie.

Tab. Ekspozycje zabezpieczone przez uznane zabezpieczenia – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

klasa ekspozycji	tys. zł.
rządy i banki centralne	-
samorządy terytorialne i władze lokalne	-
organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	951
banki w wielostronnego rozwoju	-
organizacje międzynarodowe	-
instytucje - banki	-
przedsiębiorstwa	91 971
detaliczne	76 653
zabezpieczenie na nieruchomościach	58 914
przetworzone	3 808
ekspozycje należące do nadzorczych kategorii w wysokim ryzyku	-
obligacje zabezpieczone	-
ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	-
z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-
pozostałe	-
razem	232 297

Tab. Ekspozycje zabezpieczone gwarancjami – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

klasa ekspozycji	tys. zł.
rządy i banki centralne	-
samorządy terytorialne i władze lokalne	-
organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	657
banki w wielostronnego rozwoju	-
organizacje międzynarodowe	-
instytucje - banki	-
przedsiębiorstwa	67 121
detaliczne	47 950
zabezpieczenie na nieruchomościach	43 000
przetworzone	3 669
ekspozycje należące do nadzorczych kategorii w wysokim ryzyku	-
obligacje zabezpieczone	-
ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	-
z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	-
pozostałe	-
razem	162 397

Bank nie stosuje kredytowych instrumentów pochodnych. W odniesieniu do gwarancji głównymi gwarantami są: Rabobank Nederland, posiadający rating AA, oraz nieratingowane banki licencjonowane w Polsce.

E. WEWNĘTRZNE WYMOGI KAPITAŁOWE – KAPITAŁ EKONOMICZNY

Bank BGŻ definiuje kapitał wewnętrzny jako wartość kapitału, która powinna być utrzymywana na pokrycie straty o wartości, której prawdopodobieństwo wystąpienia w ciągu kolejnych 12 miesięcy nie przekracza 0,1%. Całkowity poziom kapitału wewnętrznego składa się z sumy kapitałów na następujące ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko kraju i transferu,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko rynkowe (ryzyko rynkowe portfela handlowego oraz ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej),
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko biznesowe,
- niemierzalne ryzyka istotne.

Kapitał wewnętrzny na ryzyko biznesowe szacowany jest w cyklu rocznym. Kapitał wewnętrzny na pozostałe ryzyka wyznaczany jest miesięcznie. Bank BGŻ traktuje kapitał wewnętrzny jako jedno z narzędzi zarządzania Bankiem pozwalające na określanie limitów tolerancji ryzyka oraz określanie efektywności działalności Banku. Bank wykorzystuje wewnętrznie narzędzia pozwalające na ocenę rentowności z kapitału wewnętrznego skorygowanej o ryzyko (tzw. *risk-adjusted return on internal capital; RAROC*). Poniższa tabela prezentuje wartość i strukturę poziomu kapitału wewnętrznego Banku wg stanu na 31 grudnia 2013 r.

Tab. Struktura kapitału wewnętrznego – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

rodzaj ryzyka	tys. zł.	udział
ryzyko kredytowe	1 545 364	72,70%
ryzyko koncentracji	19 374	0,91%
ryzyko kraju i kontrahenta	9 082	0,43%
ryzyko operacyjne	196 256	9,23%
ryzyko rynkowe	73 462	3,46%
ryzyko pozostałych aktywów	31 412	1,48%
ryzyko biznesowe	250 600	11,79%
razem	2 125 550	100,00%

Syntetyczny opis modelu kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe, ryzyko kraju i kontrahenta oraz ryzyko koncentracji

W ramach kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe Bank wyróżnia modele dla klientów niefinansowych oraz klientów finansowych.

Kalkulacja kapitału wewnętrznego dla klientów niefinansowych odbywa się w Banku BGŻ na podstawie metodyki odwołującej się do metody AIRB. Poszczególnym ekspozycjom przypisywane są oceny scoringowe, ratingowe, lub klasy ryzyka zależne od różnych czynników charakteryzujących ekspozycję kredytową. Poszczególnym ocenom scoringowym i ratingowym, a także klasom ryzyka przypisane są

natomiast wartości prawdopodobieństw niewypłacalności (ang. *probability of default, PD*). Poziomy prawdopodobieństwa niewypłacalności w połączeniu m.in. z informacją o segmencie klienta i specyfice jego działalności rzutują z kolei na wysokość współczynników korelacji określających poziom zależności sytuacji finansowej i ekonomicznej klienta od czynników makroekonomicznych (czynnika systematycznego). Współczynniki LGD przypisane są natomiast do poszczególnych ekspozycji w zależności od specyfiki produktu, segmentu klienta oraz ustanowionych zabezpieczeń.

Z uwagi na fakt, że Bank posiada stosunkowo duże zaangażowania wobec niektórych podmiotów, konieczne jest szacowanie dodatkowego kapitału ekonomicznego dla ryzyka koncentracji. Model do estymacji tego kapitału oparty jest na metodzie symulacji Monte Carlo. Zakłada on tworzenie dodatkowego wymogu na podstawie porównania rozkładu strat zakładającego idealną granulację portfela z rozkładem strat wynikającym z faktycznego rozkładu ekspozycji w portfelu. Szacowanie kapitału dla ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji odbywa się w cyklu miesięcznym. Przyjęty poziom ufności wynosi 99,9%.

Do kalkulacji kapitału wewnętrznego dla banków i krajów oraz dla ekspozycji wynikających z instrumentów pochodnych wykorzystywany jest odrębny model, który jednak również odwołuje się do metody AIRB. W tym przypadku Bank jako punkt wyjścia do kalkulacji kapitału ekonomicznego uwzględnia rating wewnętrzny klienta lub rating zewnętrzny, nadany przez agencję ratingową. W zakresie parametru straty na moment niewypłacalności (ang. *Loss Given Default*) przyjmowane są założenia zgodne z metodą *IRB Foundation*. Podobnie jak w przypadku ryzyka kredytowego klientów niefinansowych uwzględniany jest roczny horyzont ponoszonych strat oraz poziom ufności równy 99,9%. Kalkulacja wartości kapitału wewnętrznego odbywa się w cyklu miesięcznym.

Syntetyczny opis modeli kapitału wewnętrznego na ryzyko rynkowe

W celu kalkulacji kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka rynkowego, ryzyka rozliczenia oraz ryzyka kredytowego kontrahenta Bank sumuje:

- wynik odsetkowy narażony na ryzyko (*Interest at Risk, IaR*) - najgorszy scenariusz spośród 5 scenariuszy zmian krzywych rentowności w horyzoncie rocznym, dla portfela ALM (księga bankowa),
- wartość zagrożoną (*Value at Risk, VaR*), łącznie dla księgi handlowej i portfela Money Market, opartą o parametryczny model delta-normal (Bank nie zezwala na otwarte pozycje opcyjnie, wszystkie transakcje klientowskie są niezwłocznie domykane na zasadzie *back-to-back*), z korektą na kurtozę rozkładu empirycznego czynników ryzyka, bez wazenia wykładniczego, uwzględniający stosowanie różnych krzywych stóp procentowych dla różnych segmentów rynku finansowego, spełniający wymagania, o których mowa w załączniku nr 19 do Uchwały Nr 76/2010 KNF.

Istotne założenia:

- dywersyfikacja czynników ryzyka jest uwzględniana wyłącznie dla kapitału ekonomicznego kalkulowanego dla sumarycznych ekspozycji księgi handlowej i portfela Money Market (*VaR*), z kolei nie jest uwzględniana w przypadku sumy *IaR* i *VaR*,
- *VaR* (horyzont 1 rok) bazuje na dwóch podstawowych czynnikach ryzyka: walutowym i stopy procentowej, nie są uwzględniane ryzyka cen towarów, ani cen kapitałowych papierów wartościowych, ponieważ

transakcje towarowe są domykane *back-to-back*, a ekspozycje na kapitałowe papiery wartościowe nie występują w Banku.

Kalkulacja kapitału wewnętrznego dla ryzyka rynkowego (obejmująca również ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej), odbywa się w trybie miesięcznym.

Syntetyczny opis modelu kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne

Przy szacowaniu kapitału wewnętrznego dla ryzyka operacyjnego Bank korzysta z metody szeroko rozpowszechnionej w ubezpieczeniach oraz wykorzystywanej standardowo do oceny ryzyka operacyjnego w innych bankach, a także stosowanej do kalkulacji regulacyjnego wymogu kapitałowego metodą zaawansowaną (AMA). Metoda ta bazuje na odrębnej analizie rozkładu prawdopodobieństwa liczby zdarzeń ryzyka operacyjnego, występujących w zadanym horyzoncie czasowym oraz rozkładu prawdopodobieństwa wielkości straty dla jednego zaistniałego zdarzenia. Oba rozkłady są następnie łączone, co prowadzi do uzyskania rozkładu prawdopodobieństwa rocznej straty oraz do wyznaczenia wartości kapitału wewnętrznego. Przy szacowaniu kwoty tego kapitału wykorzystywane są wewnętrzne dane Banku oraz wyniki analiz scenariuszowych przeprowadzonych przez ekspertów Banku z dziedziny zarządzania ryzykiem operacyjnym. Docelowo Bank zamierza uwzględnić w analizach także dane zewnętrzne pochodzące z baz danych udostępnianych przez inne instytucje. Podobnie jak w przypadku innych wymienionych wcześniej ryzyk, przyjęty jest roczny horyzont ponoszonych strat oraz poziom ufności równy 99,9%.

F. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Niniejszy rozdział prezentuje wartości aktywów Banku podlegających ocenie utraty wartości, w odróżnieniu od Sprawozdania Finansowego, które prezentuje całkowite aktywa Banku. Ocenie utraty wartości wg MSR 39 w Banku BGŻ poddawane są wszystkie aktywa finansowe, które w księgach wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. W skład tych aktywów wchodzi w szczególności:

- a. kredyty i pożyczki,
- b. dłużne papiery wartościowe klasyfikowane jako utrzymywane do terminu zapadalności,
- c. zobowiązania pozabilansowe z tytułu udzielonych gwarancji, akredytyw, niewykorzystanych linii/limitów kredytowych i innych zobowiązań pozabilansowych za wyjątkiem wynikających z instrumentów pochodnych.

Ocenie utraty wartości poddawane są również nienotowane instrumenty kapitałowe oraz zaangażowania kapitałowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, dla których strata została ujęta bezpośrednio w kapitale własnym i istnieje obiektywny dowód, że dany składnik aktywów uległ utracie wartości. Ocenie utraty wartości nie podlegają natomiast instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej.

Bank BGŻ regularnie w okresach miesięcznych przeprowadza szacunki utraty wartości aktywów finansowych. Obliczenia te dokonywane są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR 39) z wykorzystaniem aplikacji informatycznej. Punktem wstępnym do obliczeń jest przypisanie przesłanki utraty wartości do poszczególnych ekspozycji kredytowych. Ogólnie rzecz ujmując przesłankami utraty wartości uznanymi w Banku są:

- a. opóźnienie w spłacie rat kapitałowych, odsetkowych lub odsetek karnych należnych Bankowi przekraczające 90 dni,
- b. przyznanie klientowi przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił¹,
- c. znaczące trudności finansowe klienta²,
- d. wypowiedzenie umowy o produkt kredytowy przez Bank,
- e. złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub ogłoszenie upadłości klienta,
- f. złożenie przez klienta oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego,
- g. wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko klientowi,
- h. znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej,
- i. zanik aktywnego rynku na ekspozycję kredytową ze względu na trudności finansowe,
- j. kwestionowanie ekspozycji kredytowej przez kontrahenta na drodze postępowania sądowego.

Gdy zaistnieje przesłanka utraty wartości dla ekspozycji indywidualnie znaczącej, pracownik banku odpowiedzialny za daną ekspozycję indywidualnie znaczącą szacuje wartość oczekiwanych przez niego w przyszłości przepływów pieniężnych, które po zdyskontowaniu na dzień oceny pozwalają wskazać bieżącą wartość ekspozycji, a także wyznaczyć odpis z tytułu utraty wartości. Ekspozycje indywidualnie znaczące, wobec których nie zaraportowano przesłanki utraty wartości wraz ze wszystkimi ekspozycjami indywidualnie nieznaczącymi trafiają do oceny kolektywnej. W dalszej części w ramach oceny kolektywnej szacowana jest wartość odpisu dla ekspozycji z przesłanką utraty wartości oraz wartość rezerwy, tzw. *IBNR* (ang. *incurred but not reported losses*), dla tych ekspozycji, wobec których nie zaraportowano jakiegokolwiek przesłanki utraty wartości.

Tab. Ekspozycje wg sposobu szacowania odpisu aktualizacyjnego – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

metoda szacowania odpisu	ilość ekspozycji	przeciętna ekspozycja	łączna ekspozycja brutto		odpis aktualizacyjny	ekspozycja netto	
indywidualna - ekspozycje z przesłanką utraty wartości	857	1 544	1 323 012	4,1%	512 544	810 467	2,6%
kolektywna - ekspozycje z przesłanką utraty wartości	26 497	37	984 381	3,1%	616 985	367 396	1,2%
kolektywna - ekspozycje bez przesłanki utraty wartości	372 389	80	29 829 753	92,8%	105 362	29 724 391	96,2%
razem	399 743	80	32 137 145	100,0%	1 234 891	30 902 254	100,0%

Uwaga: przez ekspozycję rozumiana jest suma wartości bilansowej brutto i ekspozycji pozabilansowej.

¹ W tym restrukturyzacja zadłużenia niosąca ze sobą stratę ekonomiczną dla Banku

² Np. wykazane na podstawie negatywnej oceny finansowej kontrahenta (sprawozdania finansowe lub inne dokumenty) lub związane z utratą pracy, obniżeniem dochodu, wzrostem zadłużenia, niespłaceniem zadłużenia w innych instytucjach.

Tab. Struktura ekspozycji oraz odpisów aktualizacyjnych w podziale na branże – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

branża	ekspozycje				suma	odpis aktualizacyjny dla ekspozycji		
	bez przesłanki utraty wartości		z przesłanką utraty wartości			bez przesłanki utraty wart.	z przesł. utraty wart.	suma
rolnictwo	9 390 642	97,2%	275 362	2,8%	9 666 004	19 834	131 778	151 612
handel hurtowy	2 413 624	88,9%	300 835	11,1%	2 714 458	12 726	142 175	154 901
produkcja art. spożywczych	2 594 997	93,0%	195 234	7,0%	2 790 230	8 163	87 509	95 672
budownictwo	416 241	60,5%	272 125	39,5%	688 366	3 799	103 303	107 103
przemysł chemiczny	666 231	97,6%	16 434	2,4%	682 665	2 281	8 021	10 302
handel detaliczny	603 585	88,1%	81 620	11,9%	685 205	4 502	44 164	48 667
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	382 724	92,6%	30 752	7,4%	413 477	2 534	6 035	8 568
produkcja metali, pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	454 850	82,8%	94 634	17,2%	549 484	2 039	45 339	47 378
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	428 006	79,9%	107 681	20,1%	535 687	1 589	90 884	92 473
produkcja wyrobów z drewna oraz korka, papieru	348 453	83,1%	70 765	16,9%	419 218	1 886	37 628	39 514
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	364 736	96,7%	12 433	3,3%	377 169	1 614	2 897	4 511
transport i gospodarka magazynowa	394 544	92,7%	31 238	7,3%	425 782	2 215	17 840	20 055
pozostała działalność gospodarcza	320 756	95,8%	13 950	4,2%	334 706	503	2 993	3 495
produkcja maszyn i urządzeń, pojazdów	436 843	94,6%	24 925	5,4%	461 768	2 558	10 763	13 321
hotele i restauracje	209 879	83,6%	41 032	16,4%	250 911	2 040	11 033	13 074
informacja i komunikacja	138 992	95,6%	6 359	4,4%	145 351	352	4 125	4 477
produkcja odzieży, wyrobów ze skór	83 451	75,4%	27 178	24,6%	110 629	826	15 380	16 206
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	128 375	99,0%	1 252	1,0%	129 627	918	595	1 513
pozostałe branże	575 078	87,4%	83 152	12,6%	658 231	2 480	26 504	28 984
osoby fizyczne	9 477 747	93,9%	620 431	6,1%	10 098 177	32 504	340 561	373 065
total	29 829 753	92,8%	2 307 392	7,2%	32 137 145	105 362	1 129 529	1 234 891

Uwaga: przez ekspozycję rozumiana jest suma wartości bilansowej brutto i ekspozycji pozabilansowej.

Tab. Struktura ekspozycji oraz odpisów aktualizacyjnych w podziale na klasy zapadalności – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

rezydualny okres zapadalności	ekspozycje				suma	odpis aktualizacyjny dla ekspozycji		
	bez przesłanki utraty wartości		z przesłanką utraty wartości			bez przesłanki utraty wartości	z przesłanką utraty wartości	suma
do 1 roku	5 543 457	85,0%	976 457	15,0%	6 519 914	25 163	608 683	633 846
od 1 roku do 3 lat	3 035 540	92,1%	258 866	7,9%	3 294 406	10 202	116 326	126 528
od 3 do 5 lat	3 451 449	93,8%	227 645	6,2%	3 679 094	11 981	49 545	61 526
od 5 do 10 lat	5 122 066	94,4%	305 797	5,6%	5 427 863	20 957	120 546	141 502
powyżej 10 lat	12 171 645	96,2%	485 003	3,8%	12 656 649	35 655	207 866	243 521
nieokreślony	505 596	90,4%	53 624	9,6%	559 219	1 404	26 563	27 967
razem	29 829 753	92,8%	2 307 392	7,2%	32 137 145	105 362	1 129 529	1 234 891

Uwaga: przez ekspozycję rozumiana jest suma wartości bilansowej brutto i ekspozycji pozabilansowej

Tab. Struktura geograficzna ekspozycji oraz odpisów aktualizacyjnych – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

region	ekspozycje					odpis aktualizacyjny dla ekspozycji		
	bez przesłanki utraty wartości		z przesłanką utraty wartości		suma	bez przesłanki utraty wartości	z przesłanką utraty wartości	suma
Centrala	122 796	13,6%	782 373	86,4%	905 169	169	489 573	489 743
Centralny	3 631 473	91,6%	332 530	8,4%	3 964 002	11 551	85 109	96 660
Centralny-Zachodni	4 540 287	94,5%	265 139	5,5%	4 805 426	14 681	148 613	163 295
Południowo-Wschodni	3 083 544	95,3%	152 062	4,7%	3 235 606	15 000	71 509	86 509
Południowo-Zachodni	2 592 476	95,7%	116 792	4,3%	2 709 268	9 322	42 183	51 506
Południowy	2 162 876	94,0%	137 317	6,0%	2 300 192	8 522	66 216	74 738
Północno-Wschodni	3 078 470	98,1%	59 093	1,9%	3 137 563	10 171	26 644	36 814
Północno-Zachodni	2 056 595	96,4%	76 960	3,6%	2 133 555	6 654	35 023	41 677
Północny	5 341 426	94,5%	310 663	5,5%	5 652 089	18 441	126 023	144 464
Wschodni	3 219 811	97,7%	74 464	2,3%	3 294 276	10 850	38 636	49 485
razem	29 829 753	92,8%	2 307 392	7,2%	32 137 145	105 362	1 129 529	1 234 891

Uwaga: przez ekspozycję rozumiana jest suma wartości bilansowej brutto i ekspozycji pozabilansowej; zaprezentowany podział na regiony jest zgodny ze strukturą organizacyjną Banku.

Tab. Zmiana odpisów aktualizacyjnych w 2013 roku w tys. zł.

tys. zł.	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty i pożyczki dla klientów						ekspozycje pozabil.	razem
		razem	banki	przedsięb.	gospodarstwa domowe	instytucje sektora budżetowego	pozostałe podmioty		
stan odpisów z tytułu utraty wartości na początek okresu	147 457	923 491	1 012	389 681	525 371	445	6 982	7 257	1 078 205
utworzenie odpisów	230 350	1 202 448	135	577 527	623 737	373	676	34 293	1 467 091
rozwiązanie odpisów	-193 175	-1 002 272	-172	-470 591	-530 383	-558	-568	-22 994	-1 218 441
spisanie w ciężar odpisów	-8 135	-88 716	-408	-37 798	-50 476	-	-34	-	-96 851
pozostałe zmiany (różnice kursowe)	45	5 060	17	-9 143	14 186	-	-	-218	4 887
stan odpisów z tytułu utraty wartości na koniec okresu	176 542	1 040 011	584	449 676	582 435	260	7 056	18 338	1 234 891

G. RYZYKO RYNKOWE

Polityka produktowa Banku BGŻ, tj. stosowanie zmiennego oprocentowania dla produktów kredytowych, finansowanych krótkimi depozytami o stałym oprocentowaniu powoduje, że ekspozycja na ryzyko stopy procentowej jest dobrze dopasowana i koncentruje się w krótkich terminach: według stanu na koniec 2013 r. 90% pozycji bilansowych przeliczujemy się lub zapada w ciągu najbliższych 6 miesięcy, 79% w ciągu 3 miesięcy i 53% w ciągu miesiąca, Transakcje pochodne były wykorzystywane w celu zabezpieczenia ryzyka

stopy procentowej portfela płynnych papierów dłużnych oraz w ograniczonym zakresie jako źródło finansowania dla denominowanego w walutach obcych portfela detalicznych kredytów hipotecznych.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie kluczowych miar ryzyka księgi bankowej wg stanu na koniec 2012 i 2013 roku.

Tab. Profil ryzyka księgi bankowej w tys. zł.

miara ryzyka	31.12.2012	31.12.2013	zmiana	zmiana (%)
luka przeszacowania (częstkowa)				
do 1M	7 565 145	4 591 236	-2 973 909	-39%
1-3M	-1 962 019	-168 620	1 793 399	91%
3-6M	-709 530	2 115 495	2 825 024	398%
6-24M	-2 829 293	-3 994 792	-1 165 499	-41%
powyżej 2Y	732 074	681 391	-50 683	-7%
Interest at Risk ¹⁾	-1 334	14 128	15 461	1159%
w tym PLN	-6 886	11 269	18 155	264%
w tym EUR	2 902	2 646	-256	-9%
w tym USD	-592	-459	133	23%
w tym inne waluty	3 243	672	-2 571	-79%
Equity at Risk (wzrost stóp) ²⁾	-30 236	-47 177	-16 941	-56%
Equity at Risk (spadek stóp) ²⁾	54 452	67 867	13 415	25%

1) Wrażliwość 12-miesięcznego wyniku odsetkowego na przesunięcie krzywych stóp procentowych o 50bps.

2) Wrażliwość wartości bieżącej kapitału netto na spadek stóp procentowych o 200bps.

W 2013 r. Bank BGŻ kontynuował konserwatywną politykę ryzyka w księdze handlowej, koncentrując się na wspieraniu sprzedaży produktów skarbowych klientom oraz lokowaniu nadwyżkowych aktywów płynnych. Pozycja walutowa była domykana na koniec dnia, Bank nie prowadził księgi opcyjnej (wszystkie transakcje klientowskie były natychmiastowo zamykane), nie angażował się w kredytowe instrumenty pochodne oraz obligacje korporacyjne.

Ekspozycje portfela Money Market wynikały z: utrzymywania portfela krótkoterminowych papierów dłużnych, jako części portfela aktywów płynnych Banku; depozytów międzybankowych; transakcji FX Swap (krótkoterminowe finansowanie w walutach obcych, zabezpieczanie pozycji ryzyka stopy procentowej wynikających z dekompozycji transakcji FX Forward) oraz transakcji IRS/OIS (ograniczanie ryzyka papierów dłużnych, stabilizacja kosztu finansowania, modyfikacja profilu ryzyka portfela).

Poniższa tabela prezentuje zestawienie kluczowych miar ryzyka księgi handlowej i portfela Money Market wg stanu na koniec 2012 i 2013 roku.

Tab. Profil ryzyka księgi handlowej i portfela Money Market w tys. zł.

miara ryzyka	31.12.2012	31.12.2013	zmiana	zmiana (%)
Księga handlowa:				
Value at Risk (99%, okres utrzymania 1D)	589	325	-264	-45%
ryzyko walutowe	14	23	9	67%
ryzyko stopy procentowej	586	325	-260	-44%
całkowita pozycja walutowa	-900	-4 275	-3 376	375%
najbardziej dotkliwy Stress Test	8 222	1 805	-6 417	-78%
Portfel Money Market:				
Value at Risk (99%, okres utrzymania 1M)	6 687	1 897	-4 790	-72%
najbardziej dotkliwy Stress Test	16 841	15 604	-1 237	-7%

H. RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA

W uzupełnienie do konserwatywnej polityki kredytowej, zmierzającej do ustalenia bezpiecznych poziomów limitów zaangażowania wobec poszczególnych kontrahentów, Bank BGŻ kładzie również nacisk na jakość dwustronnych uregulowań umownych, na podstawie których zawierane są transakcje.

Bank BGŻ dąży do współpracy z klientami finansowymi w oparciu o umowy ramowe ISDA rozszerzone o aneks CSA (ang. Credit Support Annex), umożliwiające saldowanie ekspozycji niewymagalnych, jak również ustalające maksymalny akceptowalny poziom ekspozycji (ang. threshold), powyżej której strona umowy, dla której wycena zawartych transakcji jest negatywna, zobowiązana jest do wniesienia dodatkowego zabezpieczenia (tzw. margin call). Wg stanu na koniec 2013 r., Bank BGŻ posiadał podpisane umowy ISDA z około 75% kontrahentów finansowych, w tym 70% rozszerzona była o umowy CSA. W tym przypadku korzyści ze stosowania umowy ISDA sięgają ok. 81%, tj. łączna ekspozycja z tytułu transakcji z pozytywną wyceną w kwocie ok. 375 mln zł zmniejsza się po zastosowaniu kompensacji do ok. 73 mln zł.

Współpraca z klientami niefinansowymi oparta jest na standardowej, opracowanej wewnątrznie umowie ramowej, określającej: prawa i obowiązki stron, w szczególności listę przesłanek wskazujących na pogorszenie się sytuacji finansowej klienta, sytuacje i sposób dodatkowego zabezpieczenia interesów Banku w przypadku przekroczenia lub wygaśnięcia limitu lub złamania przez klienta innych postanowień umowy; mechanizm kompensacji (saldowania) ekspozycji w przypadku przedterminowego rozliczenia. Korzyść z kompensacji w przypadku klientów korporacyjnych nie przekracza 6 mln zł, tj. ok. 48% wartości ekspozycji.

Wpływ wartości wymaganego zabezpieczenia na koniec 2013 roku, jakie musiałby zapewnić bank przy obniżeniu jego oceny wiarygodności kredytowej szacuje się na poziomie 45 mln.

Poniższe tabela przedstawia strukturę zapadalności rezydualnych ekspozycji, dodatnią i ujemną (oraz netto) wycenę pozycji (stanowiącą jednocześnie informację nt. koncentracji ryzyka rynkowego w podziale na poszczególne instrumenty oraz klientów) oraz korzyści z kompensowania wg stanu na koniec 2013 r.

Tab. Ekspozycja z tytułu instrumentów pochodnych (cz. 1) – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

typ instrumentu	nominał							razem
	do 1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-2Y	2-5Y	5Y+	
z bankami	3 572 787	2 910 284	7 495 572	7 220 756	3 565 620	1 949 280	733 144	27 447 443
FRA	0	400 000	84 540	171 723	0	0	0	656 263
IRS / CIRS / OIS	2 374 820	2 032 080	6 580 912	3 032 156	3 565 620	1 949 280	733 144	20 268 012
FX Swap	1 197 967	472 042	829 440	4 016 877	0	0	0	6 516 327
FX Options ¹⁾ , w tym:	0	6 162	0	0	0	0	0	6 162
- vanilla	0	0	0	0	0	0	0	0
- exotic	0	6 162	0	0	0	0	0	6 162
Swap Towarowy ²⁾	0	0	680	0	0	0	0	680
z podm. niebankowymi	108 136	101 869	269 580	28 347	37 475	321 021	5 007	871 434
IRS / CIRS	0	0	200 000	0	32 084	321 021	5 007	558 111
FX Forward	66 696	41 861	25 503	7 824	5 391	0	0	147 276
FX Forward (NDF)	41 440	53 845	43 378	20 524	0	0	0	159 187
FX Options ¹⁾ , w tym:	0	6 162	0	0	0	0	0	6 162
- vanilla	0	0	0	0	0	0	0	0
- exotic	0	6 162	0	0	0	0	0	6 162
Swap Towarowy ²⁾	0	0	698	0	0	0	0	698
razem	3 680 923	3 012 153	7 765 152	7 249 103	3 603 095	2 270 301	738 151	28 318 877

- 1) opcje walutowe międzybankowe obejmują dodatkowo domknięcia opcji wbudowanych w lokaty strukturyzowane
- 2) domknięcie transakcji klientów Swap Towarowy zgodne z transakcjami międzybankowymi co do ilości towaru (instrumentu bazowego), nominały transakcji nie są zgodne

Tab. Ekspozycja z tytułu instrumentów pochodnych (cz. 2) – stan na 31.12.2013 w tys. zł.

typ instrumentu	NPV			wpływ kompensacji	
	NPV +	NPV -	NPV netto	NPV	%
z bankami	374 518	-302 259	72 759	301 757	80,57%
FRA	165	-61	105	61	36,82%
IRS / CIRS / OIS	262 832	-206 384	56 448	206 384	78,52%
FX Swap	111 381	-95 671	16 208	95 172	85,45%
FX Options, w tym:	136	-136	0	136	100,00%
- vanilla	0	0	0	0	0,00%
- exotic	136	-136	0	136	100,00%
Swap Towarowy	4	-7	-3	4	100,00%
z podm. niebankowymi	11 675	-10 066	1 678	5 614	48,09%
IRS / CIRS	10 263	-4 223	6 040	4 223	41,15%
FX Forward	305	-2 462	-2 088	305	100,00%
FX Forward (NDF)	951	-3 245	-2 294	951	100,00%
FX Options, w tym:	136	-136	0	136	100,00%
- vanilla	0	0	0	0	0,00%
- exotic	136	-136	0	136	100,00%
Swap Towarowy	21	0	21	0	0,00%
razem	386 194	-312 324	74 437	307 371	79,59%

Na należności pozabilansowe, w szczególności instrumenty pochodne, nie są tworzone rezerwy, chyba że transakcja zostanie przedterminowo zamknięta i nierozliczona – wtedy otrzymuje status należności wymagalnej i obejmuje się ją standardową procedurą. W celu odzwierciedlenia ryzyka zaistnienia takiej sytuacji w rachunku zysków i strat oraz bilansie w trakcie trwania transakcji, Banku BGŻ począwszy od grudnia 2008 r. dokonuje w okresach miesięcznych korekty wyceny do wartości godziwej o komponent ryzyka kontrahenta dla transakcji klientów niefinansowych. Stosowany model opiera się na skalowaniu wartości godziwej obliczonej zgodnie ze zwykłymi zasadami, traktowanej w tym przypadku jako ekspozycja generująca stratę (ang. *exposure at default*), czynnikiem wynikającym z prawdopodobieństwa wystąpienia niewypłacalności (PD, ang. *probability of default*), powiązanego z wewnętrznym ratingiem kredytowym klienta oraz spodziewanym poziomem straty po uwzględnieniu zabezpieczeń (LGD, ang. *loss given default*) – to podejście stosuje się dla większości klientów, przy czym możliwe jest również uwzględnienie wiedzy eksperckiej dotyczącej kondycji finansowej i jakości zabezpieczeń klienta poprzez zastosowanie indywidualnych parametrów PD i LGD. Powyższa korekta uwzględnia również złożone przez klientów zgodnie z wymogami zawartych umów ramowych depozyty i kaucje zabezpieczające oraz efekt zastosowania kompensowania ekspozycji pozabilansowych.

Wg stanu na 31 grudnia 2013 r., korekta wartości godziwej o ryzyko kontrahenta wyniosła ok. 499 tys. zł.

I. RYZYKO OPERACYJNE

W tabeli zaprezentowane zostały straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego zgłoszonych w roku 2013, w podziale na rodzaje zdarzeń oraz kategorie zdarzeń w ramach rodzajów. Kwota straty brutto oznacza sumę strat powstałych na skutek zdarzeń z ryzyka operacyjnego zarejestrowanych w wewnętrznej bazie danych Banku, poniesionych i nieponiesionych (w opinii Banku możliwych do poniesienia), bez uwzględnienia pomniejszeń o wartości odzyskane z tytułu ubezpieczenia.

Tab. Straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego zgłoszonych w 2013 r. (w tys. zł.)

rodzaj zdarzenia / kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	tys. zł.
1.Oszustwa wewnętrzne	2 158
Kradzież i oszustwo	2 158
2.Oszustwa zewnętrzne	3 350
Kradzież i oszustwo	2 871
Bezpieczeństwo systemów	479
3.Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	194
Stosunki pracownicze	194
4.Klienci, produkty i praktyki operacyjne	460
Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	265
Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	85
Wady produktów	109
Klasyfikacja klienta i ekspozycje	1
5.Szkody związane z aktywami rzeczowymi	320
Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	320

6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1 082
Systemy	1 082
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	9 005
Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	8 604
Monitorowanie i sprawozdawczość	1
Napływ i dokumentacja klientów	276
Kontrahenci niebędący klientami banku	124
razem	16 569

W celu ograniczenia ryzyka, Bank wzmacnia procesy i mechanizmy służące ograniczaniu poziomu ryzyka, w tym m.in. związane z przeciwdziałaniem nadużyciom na szkodę Banku oraz kontrolą prawidłowości realizacji procesów, w których odnotowywane są nieprawidłowości. Ponadto Bank regularnie weryfikuje i ocenia środowisko kontroli wewnętrznej i określa działania zwiększające efektywność mechanizmów kontrolnych.

J. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM

Ekspozycje kapitałowe niezaliczone do portfela handlowego obejmują kapitałowe papiery wartościowe nabyte przez Bank w celach strategicznych bądź infrastrukturalnych. Wycena ekspozycji odbywa się poprzez szacowanie ich wartości godziwej ustalonej na podstawie informacji dających podstawę do określenia prawdopodobnej wartości, możliwej do uzyskania w przypadku zbycia danego papieru lub na podstawie aktywów netto. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa takie wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość bilansowa ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych wynosiła 5,4 mln zł, z czego 4,0 mln zł stanowiły ekspozycje notowane na rynkach regulowanych.

Na dzień 31 grudnia 2013 niezrealizowane zyski z tytułu przeszacowania wyniosły 1,4 mln zł. Zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w 2013 r. nie wystąpiły.

K. POLITYKA WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE

Proces ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń

W Banku funkcjonuje Polityka Wynagradzania Członków Zarządu Banku i Polityka Wynagradzania Pracowników Banku, w tym pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych, mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Polityki opracowane zostały zgodnie z zaleceniami Uchwały KNF nr 258/2011 i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą w dniu 21 czerwca 2012 r.

W ww. Politykach wprowadzane były zmiany, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą w dniach 19 grudnia 2012 r., 29 marca 2013 r. i 18 grudnia 2013 r. Aktualizacja Polityk dotyczyła zmiany definicji okresu retencji i okresu odroczenia, a także włączenia do Polityki definicji istotnego wpływu na profil ryzyka, stosowanej przez Bank w procesie identyfikacji stanowisk kierowniczych w rozumieniu Uchwały KNF nr 258/2011.

Uczestnicy procesu ustalania i aktualizacji Polityk Wynagradzania określeni zostali w poniższej tabeli:

uczestnicy procesu ustalania i aktualizowania polityki wynagradzania	rola w procesie
Departament Zarządzania Wynikami Pracy i Nagradzania, przy wsparciu konsultanta zewnętrznego	opracowanie polityki, zarekomendowanie do akceptacji Zarządu Banku
Departament Zarządzania Wynikami Pracy i Nagradzania	opracowanie zmian do polityki, zarekomendowanie do akceptacji Zarządu Banku
Departament Prawny	wsparcie prawne, zgodność z przepisami prawa pracy
Zarząd Banku	nadzór nad opracowaniem i akceptacją polityki oraz zmian do polityki
Komisja ds. Zasobów Ludzkich i Wynagradzania	wydanie opinii dla Rady Nadzorczej – wsparcie Rady Nadzorczej w procesie zatwierdzenia polityki oraz zmian do polityki
Rada Nadzorcza	zatwierdzenie polityki oraz zmian do polityki

W Banku ustanowiona jest Komisja ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń, która wspiera Radę Nadzorczą w pełnieniu obowiązków nadzorczych w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi, poprzez monitorowanie i nadzór nad kluczowymi procesami, w szczególności: planami sukcesji, rozwojem zawodowym pracowników, politykami wynagradzania. Komisja opracowuje dla Rady Nadzorczej opinie i rekomendacje dotyczące m.in. warunków zatrudnienia członków Zarządu Banku, w tym wysokości ustalonego i przyznanego wynagrodzenia zmiennego.

W skład Komisji ds. Zasobów Ludzkich i Wynagrodzeń wchodzi co najmniej dwóch członków powoływanych spośród członków Rady Nadzorczej. Dodatkowo, w pracach Komisji związanych z opiniowaniem polityki wynagradzania, oceną jej wdrożenia i stosowania w Banku uczestniczy Przewodniczący Komisji ds. Audytu. Pracami Komisji kieruje przewodniczący Rady Nadzorczej.

Kształtowanie wynagrodzeń

BGŻ realizuje racjonalną, zrównoważoną i podlegającą kontroli politykę wynagradzania, zapewniając jej zgodność ze strategią, akceptowanym poziomem ryzyka oraz standardami i kluczowymi wartościami Banku. Polityka wynagradzania odzwierciedla zorientowanie Banku na klienta, a jednocześnie uwzględnia długoterminowe dobro Banku i społecznie akceptowane praktyki w obszarze wynagradzania. Jest zgodna z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

Polityka wynagradzania dotyczy wszystkich pracowników. W szczególności określa ona warunki i zasady ustalania, przyznawania oraz wypłaty wynagrodzeń zmiennych, zależnych od wyników, pracownikom zajmującym stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku w rozumieniu Uchwały KNF nr 258/2011.

Główne zasady kształtowania wynagrodzeń, w tym wynagrodzeń zależnych od wyników:

- 1) Stosunek między wynagrodzeniem stałym a wynagrodzeniem zmiennym jest wystarczająco zrównoważony, co pozwala na kształtowanie w pełni elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym możliwości zmniejszenia lub w uzasadnionych przypadkach nieprzyznania w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia.
- 2) Wynagrodzenie zmienne, zależne od wyników, nie jest przyznawane i wypłacane w przypadku gdy poziom realizacji wyniku finansowego Banku jest niższy niż 85% wyniku finansowego zakładanego w planie finansowym.
- 3) Wynagrodzenie zmienne ustalane jest w sposób gwarantujący, iż we właściwy sposób odzwierciedla ono wyniki w zakresie zrównoważonego rozwoju, uwzględniając przy tym ryzyko Banku i nie stanowi nagrody za wyniki osiągnięte na niewystarczającym poziomie.

Ustalając wynagrodzenie zmienne uwzględnia się:

- a. unikanie sytuacji, w której wynagrodzenie zmienne ogranicza możliwości wzmocnienia kapitału regulacyjnego, współczynnika wypłacalności oraz kapitałów własnych BGŻ;
- b. pomiar ryzyka i konieczne środki ograniczające ryzyko celem osiągnięcia pożądanego profilu ryzyka BGŻ;
- c. odniesienie krótkoterminowych wyników finansowych do celów długoterminowych.

Ocena ryzyka dotyczy zarówno ilościowych korekt o ryzyko (np. na podstawie kapitału ekonomicznego i RAROC) oraz jakościowych korekt o ryzyko (np. na podstawie dostępnych informacji dotyczących zarządzania ryzykiem i zgodnością).

- 4) W celu zapewnienia zgodności wynagrodzenia zmiennego z profilem ryzyka BGŻ, minimalnym wymogiem jest, aby po naliczeniu i wypłacie wynagrodzenia zmiennego (w tym wynagrodzenia odroczonego) fundusze podstawowe Banku były równe lub wyższe od progu ustalonego w obowiązujących regulacjach (Bazylea, wytyczne i uchwały KNF). Jeżeli ten minimalny wymóg nie jest spełniony, wynagrodzenie zmienne (w tym wynagrodzenie odroczone) nie jest należne w zakresie, w jakim by go naruszało.

Kryteria oceny wyników stanowiących podstawę uprawnień do zmiennych składników wynagrodzenia

- 1) Wysokość wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom na stanowiskach kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku ustalana jest na podstawie wyników indywidualnych pracownika, jednostki organizacyjnej, w której jest zatrudniony oraz wyników całego Banku, z uwzględnieniem wpływu ryzyka na te wyniki. Wagi przypisane powyższym wynikom ustalane są z wyprzedzeniem i odpowiednio odzwierciedlają zakres odpowiedzialności danego pracownika. Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane w oparciu o

kryteria zarówno finansowe jak i niefinansowe. Kryteria dotyczące wyników na poziomie Banku uwzględniają koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

- 2) Wysokość wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom na stanowiskach kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku odpowiedzialnych za funkcje kontrolne ustalana jest na podstawie wyników indywidualnych pracownika, związanych z zajmowanym stanowiskiem. Kryteria finansowe dla tych pracowników nie są związane z wynikami finansowymi kontrolowanych przez nich obszarów działalności Banku.
- 3) Wynagrodzenie zmienne nie jest przyznawane i wypłacane jeżeli nie został osiągnięty przez pracownika określony minimalny poziom realizacji celów indywidualnych.
- 4) Ocena wyników pracy realizowana jest w cyklu trzyletnim, co zagwarantować ma rozłożoną w czasie wypłatę wynagrodzenia powiązanego z wynikami pracy i uwzględnienie cyklu koniunkturalnego Banku oraz ryzyk związanych z prowadzoną przez Bank działalnością.

Główne parametry oraz zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku, w tym sposób powiązania wysokości wynagrodzenia z wynikami

- 1) Maksymalna wysokość wynagrodzenia zmiennego, bazowa kwota wynagrodzenia zmiennego, jak i kwota wynagrodzenia zmiennego przyznana pracownikom zaliczonym do grupy Risk Takers ustalane są przez Zarząd Banku.
- 2) Stosunek między wynagrodzeniem stałym a wynagrodzeniem zmiennym jest wystarczająco zrównoważony, co pozwala na kształtowanie w pełni elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym możliwości zmniejszenia lub w uzasadnionych przypadkach nieprzyznania w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia (zastosowanie rozwiązania „malus”).
- 3) W procesie ustalania wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników na stanowiskach kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku odpowiedzialnych za funkcje kontrolne, preferowane jest wynagrodzenie stałe, maksymalny poziom wynagrodzenia zmiennego wynosi 50% wynagrodzenia stałego.
- 4) Wysokość wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom zaliczonym do grupy Risk Takers ustalana jest na podstawie wyników indywidualnych pracownika, jednostki organizacyjnej, w której jest zatrudniony oraz wyników całego Banku.
- 5) Część wynagrodzenia zmiennego jest wypłacana po zakończeniu okresu oceny, którego dotyczy, natomiast płatność pozostałej części jest odroczone.
- 6) Wynagrodzenie całkowite uwzględnia długoterminową strategię biznesową Banku, ciągłość jego działalności oraz interesy wszystkich podmiotów zainteresowanych. Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane w sposób umiarkowany, a sposób jego konstrukcji ma motywować do zachowań zgodnych z zaakceptowanymi celami BGŻ i profilem ryzyka Banku.
- 7) Maksymalna wysokość wynagrodzenia zmiennego, w tym premii dla pracownika zaliczonego do grupy Risk Takers wynosi do 100% wynagrodzenia stałego.

- 8) Maksymalne wynagrodzenie zmienne dla pracowników pełniących funkcje monitorujące, w tym Risk Takers wynosi do 50% wynagrodzenia stałego.

Zbiorne informacje ilościowe dotyczące wysokości wynagrodzenia z podziałem na linie biznesowe stosowane w zarządzaniu bankiem

Poniższa tabela prezentuje informacje o wysokości wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku z podziałem na linie biznesowe stosowane w zarządzaniu Bankiem.

linie biznesowe	wynagrodzenie całkowite
Bankowość detaliczna	2 581 068
Bankowość Korporacyjna	7 632 581
Ryzyko i Wsparcie	22 089 882

Zbiorne informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w banku zgodnie z Uchwałą KNF

Poniższa tabela prezentuje zbiorcze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

informacje dotyczące wynagrodzeń	Stanowiska kierownicze w Banku:	
	określone w § 14 pkt. 6) lit. a Załącznika nr 1 do Uchwały KNF	określone w § 14 pkt. 6) lit. A Załącznika nr 1 do Uchwały KNF
liczba osób	27	13
wynagrodzenie stałe	23 238 533	2 976 483
wynagrodzenie zmienne za 2013 r. (nieodroczone i odroczone)	4 971 900	373 898
wynagrodzenia zmienne nieodroczone:		
gotówka - wypłacona	1 384 600	373 898
akcje fantomowe - przyznane (ilość)	16 977	0
wynagrodzenie zmienne odroczone - przyznane:		
gotówka	113 583	0
akcje fantomowe (ilość)	2 011	0
wynagrodzenie zmienne odroczone - nie przyznane:		
gotówka	2 178 642	-
akcje fantomowe (ilość)	34 421	-
płatności związane z podjęciem i z zakończeniem zatrudnienia*:		
wartość	3 826 000	140 651
liczba osób	3	2

*the highest payment for one person was 3 300 000 PLN

Bank raz w roku, do 31 stycznia, przekazuje do Komisji Nadzoru Finansowego dane na temat liczby osób w nim zatrudnionych, których łączne wynagrodzenie w poprzednim roku przekroczyło równowartość 1 mln EUR, wraz z informacjami dotyczącymi stanowisk zajmowanych przez te osoby oraz wartości głównych elementów wynagrodzenia, przyznanych premii i nagród długookresowych oraz odprowadzonych składek emerytalnych.

W 2013 roku żadna z zatrudnionych w Banku osób nie osiągnęła takiego wynagrodzenia.